

EU I SRBIJA NA DELU

INFORMACIJE

BRENDON I FILMKOMBAJN: „PAD HAŠKIH BEGUNACA“

Serijal *“Pad haških begunaca”* se sastoji od tri 96-minutne epizode čiji je autor Slaviša Lekić, a koje se bave zločinima počinjenim na prostoru bivše Jugoslavije, potragom i hapšenjima šestorice najtraženijih haških begunaca: Ratka Mladića, Radovana Karadžića, Gorana Hadžića, Stojana Župljanina, Zdravka Tolimira i Vlastimira Đorđevića. Dokumentarne epizode pod nazivima *“Pad Ratka Mladića”*, *“Pad Radovana Karadžića”* i *“Pad haških begunaca”* pružaju ekskluzivan uvid u dokumente koji se odnose na skrivanje i hapšenje begunaca. Projekat je pokrenut i realizovan uz logističku podršku Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije i programa Evropske unije *Jačanje medijskih sloboda*.

Nakon dve epizode posvećene otkrivanju dokaza koji su doveli do hapšenja dva najtraženija begunca, Ratka Mladića i Radovana Karadžića, poslednja epizoda predstavlja posebno izdanje u kome se nudi pregled (ne)saradnje Srbije sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu. Potraga za dvojicom najtraženijih i u ovoj epizodi predstavlja okosnicu priče sa podsećanjem na krvavi raspad Jugoslavije, ali takođe otkriva i šta se događalo sa optuženicima- Zdravkom Tolimirom, Vladislavom Đorđevićem, Stojanom Župljaninom, Goranom Hadžićem i Sretenom Lukićem. Serijal pokazuje političke igre i različite vidove političke sabotaže od strane vojnih i civilnih obaveštajnih službi, nedostatak poverenja i saradnje između političkih aktera, što je zajedno rezultiralo neuspešnom potragom za optuženima, a mnogi slučajevi su začinjeni skandalima i lažiranim dobrovoljnim predajama, lažnim hapšenjima i izdajom ljubavnica. Nakon konferencije za štampu i premijernog prikazivanja prve epizode 27. januara u Media centru u Beogradu, **serijal je premijerno prikazan na televiziji Prva tokom januara i februara 2015. godine.**

Osnova ovog obimnog projekta je bilo istraživanje koje je sprovedeno pre realizacije televizijskog serijala a koje je pokazalo da građani Srbije, bez obzira na njihove lične stavove o optužbama i haškim optuženicima, znaju veoma malo o pozadini (ne) saradnje sa tribunalom iz Haga, potragama i hapšenjima. Pošto je ovo samo jedan primer koji pokazuje da građani uglavnom ne znaju pravu istinu o događajima koji određuju njihovu budućnost, na samom kraju projekta je organizovana i javna diskusija pod nazivom *“Istina koja stiže kasno”* u pokušaju da se pronađu razlozi za ovakvu situaciju.

Osim što je gledaocima u Srbiji omogućio veoma interesantan TV sadržaj, projekat je nastojao da podigne nivo kolektivne svesti o krivičnoj odgovornosti počinilaca ratnih zločina i njihovih pomagača. Post-konfliktne i post-tranzicione godine su u Srbiji pokazale da najteže posledice ovih teških vremena nisu samo ekonomska i politička nestabilnost, nego i kriza osnovnih društvenih vrednosti kao što su pravda i odgovornost.

Cilj projekta je da se ove vrednosti ponovo vrate u fokus i da se doprinese uspostavljanju vladavine prava u zemlji. Suočavanje sa prošlošću i pravilno razumevanje i prihvatanje odgovornosti zahtevaju postojanje javnog konsenzusa o kažnjavanju begunaca i njihovih pomagača.

Cilj je takođe i da se u javnosti sačuva sećanje na strahote koje su počinjene u ime Srbije i da se mlađa populacija informiše o ratnim zločinima i haškim beguncima, kao i da se doprinese razvijanju kritičkog razmišljanja o zločinima i izbegavanju odgovornosti. Ovo se postiže putem medija kao ključnog posrednika za suočavanje sa prošlošću i promociju vladavine prava.

Projekat je namenjen javnosti u Srbiji i regionu. Dokumentarna drama je snimljena tokom 2014. godine u Srbiji i regionu i na nekoliko lokacija u Evropi.

Ukupni troškovi izrade projekta iznose €171,201.18, od čega je **€109,671.48 doprinos Evropske unije**. Ostale troškove su pokrili: Fond za otvoreno društvo- €24,000, ambasade Holandije, Ujedinjenog Kraljevstva i Norveške i kompanija BrendON - €37,529.70.

Ukupni cilj projekta je da se doprinese slobodi izražavanja i unapredi istraživačko novinarstvo kroz proizvodnju kvalitetnih medijskih sadržaja u oblasti vladavine prava sa fokusom na ratne zločine, suočavanje sa prošlošću i pomirenje u regionu.

KONTAKT

Bojana Lekić, Urednica,

E-mail bojana.lekic@brendon.rs

Bojan Morača, Izvršni producent,

E-mail bojan.moraca@brendon.rs

